

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-267

10.02.2017

Голові Комітету Верховної Ради
України з питань прав людини,
національних меншин і
міжнаціональних відносин

НЕМИРІ Г.М.

Шановний Григорію Михайловичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Шухевича Ю. Р., оголошений на засіданні Верховної Ради України 10 лютого 2017 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Верховній Раді України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додатки: депутатський запит на 7 арк. у 1 прим.;
матеріали на 19 арк. - тільки адресату.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5

№ 04-35/10-2010

"18" світ 2017 р.

Голові Верховної Ради України
пану Андрію Парубію

Першому заступнику Голови
Верховної Ради України
пані Ірині Геращенко

Заступнику Голови
Верховної Ради України
пані Оксані Сироїд

Голові Комітету Верховної Ради України
з питань прав людини, національних
меншин і міжнаціональних відносин
✓ пану Григорію Немирі

Прем'єр-міністру України
пану Володимирі Гройсману

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

*щодо ігнорування моїх законодавчих ініціатив та умисного
невключення до порядку денного пленарних засідань Верховної Ради України
законопроекту № 1170 від 2 грудня 2014 року «Про внесення змін і доповнень
до Закону України «Про реабілітацію жертв політичних репресій на
Україні» та деяких інших законів України щодо впорядкування виплат
жертвам політичних репресій»*

Змушений звернутися до Вас усіх із цим депутатським запитом, оскільки
численні мої депутатські звернення до Вас із цього питання не були почуті.

Насамперед звертаю увагу на ту обставину, що деякі із моїх законодавчих ініціатив не включаються із незрозумілих причин до порядку денного пленарних засідань Верховної Ради України, хоча стосовно них давно же надані висновки профільних комітетів та Головного науково-експертного управління Верховної Ради України (далі – ГНЕУ ВРУ).

Зокрема, я маю на увазі мій законопроект № 1170 від 2 грудня 2014 року «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні» та деяких інших законів України щодо впорядкування виплат жертвам політичних репресій» (далі – законопроект № 1170).

22 січня 2015 року ГНЕУ ВРУ надало свій узагальнюючий висновок на цей законопроект: «за результатами розгляду у першому читанні законопроект може бути прийнятий за основу з врахуванням висловлених зауважень».

11 лютого 2015 року профільний комітет парламенту – Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин надав свій висновок на цей законопроект: «рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду у першому читанні прийняти за основу».

Декілька разів протягом березня – травня 2015 року законопроект № 1170 від 2 грудня 2014 року з'являвся у попередньому розкладі пленарних засідань, однак в остаточному (уточненому) розкладі пленарних засідань цей законопроект чомусь раптово зникав.

В останніх попередніх розкладах пленарних засідань законопроект № 1170 від 2 грудня 2014 року взагалі не зазначався, не кажучи вже про остаточні (уточнені) розклади пленарних засідань, так ніби цей законопроект вже знятий з розгляду.

Звертаю увагу на ту обставину, що якщо на найближчому пленарному тижні це питання не буде включено у порядок денний пленарних засідань Верховної Ради України, тоді я буду змушений вчинити певні дії, які зображатимуть діяльність парламенту у непривабливому ракурсі.

Зокрема, я змушений буду звернутися до ЗМІ та небайдужих українських громадян, аби знову організувати масові звернення до суду реабілітованих українських громадян стосовно недоплати їм до пенсій підвищень у розмірі понад 500 грн на місяць політв'язням та понад 250 грн «спецпоселенцям».

Надаю Вам копію деяких публікацій та документів, в яких описані наслідки організації моїми побратимами величезної кількості позовів до суду.

На нинішній день є вже сотні виграних у органів ПФУ судових рішень, які набрали законної сили і по яких органи державної виконавчої служби відкрили виконавче провадження.

Одним із перших судових рішень, яке згодом використовували судді усіх судових інстанцій, було рішення Вищого адміністративного суду України від 20 червня 2013 року у справі за позовом репресованого громадянина України пана (див. у додатку копію цього судового рішення та заяву-виступ пана у суді).

На жаль, після отримання чергової відписки боржника про невиконання рішення суду наприкінці 2014 року з паном трапився

інсульт, внаслідок чого його паралізувало. Досі рішення суду в його справі невиконано, виконавча служба безпідставно закрила виконавче провадження, пан Богдан не зміг через стан здоров'я оскаржити постанову державного виконавця, боржник цим фактом навітішається.

Ураховуючи те, що органи ПФУ не виконали більшості судових рішень за позовами репресованих громадян, колишні політв'язні просили мене організувати масові звернення до Європейського суду з прав людини.

Зважаючи на ту обставину, що мене було обрано народним депутатом України 27 листопада 2014 року я пообіцяв колишнім політв'язням, що спробую вирішити їх найболючіші питання на законодавчому рівні без звернення до Європейського суду з прав людини. І вже 2 грудня 2014 року я зареєстрував законопроект № 1170.

Цей законопроект спрямований на те, аби не допустити виникнення такої ситуації, коли державі Україна доведеться виплачувати з державного бюджету не лише заборгованість за судовими рішеннями, а й значні розміри грошових компенсацій, які будуть присуджені Європейським судом з прав людини.

Зрозумійте, що реабілітовані особи досі залишаються найбільш упослідженими в питаннях соціального захисту, оскільки вони отримують одні з найнижчих розмірів підвищень і то навіть не до всіх пенсій, а тільки до тих, які призначені відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення» та Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб».

Зокрема, у п. «г» ст. 77 Закону України «Про пенсійне забезпечення» та у ст. 47 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» зазначено, що громадянам, які необґрунтовано зазнали політичних репресій і згодом були реабілітовані відповідно до ст. 1 Закону України «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні», призначені пенсії підвищуються на 50 процентів мінімальної пенсії за віком, а членам їх сімей, яких було примусово переселено та які реабілітовані відповідно до ст. 3 цього Закону, - на 25% мінімальної пенсії за віком.

Майже 10 років до пенсій реабілітованих громадян виплачувалися підвищення, виходячи з якогось міфічного розміру мінімальної пенсії – 19 грн 91 коп., встановленого урядом України. Відповідно підвищення до пенсій незаконно ув'язненим особам становило 9 грн 96 коп., а «спецпоселенцям» - 4,98 грн. Усім іншим категоріям пенсіонерів розміри підвищень до пенсій обчислювали від розміру прожиткового мінімуму, котрий в понад 25 разів перевищував міфічний розмір мінімальної пенсії, встановлений для реабілітованих українських громадян.

Зокрема, підвищення до пенсій залежно від прожиткового мінімуму становили у 2008 році: учасникам бойових дій – понад 120 грн; учасникам війни – майже 50 грн; дітям війни – майже 50 грн; донорам – понад 60 грн на місяць тощо.

А реабілітованим українським громадянам, які «проливали кров» за волю України, держава Україна роками виплачувала до їхніх пенсій підвищення у розмірах 9 грн 96 коп. та 4 грн 98 коп. на місяць?!

Внаслідок шаленого цілеспрямованого тиску на можновладців з боку колишніх політв'язнів, котрі надіслали величезну кількість звернень до високопосадовців, Кабінет Міністрів України таки скасував міфічний розмір мінімальної пенсії для реабілітованих громадян і встановив своєю постановою від 16 липня 2008 року № 654 підвищення до пенсій незаконно ув'язненим у розмірі 54,4 грн, а «спецпоселенцям» - 43,52 грн на місяць.

Причому уряд не виконав прохання політв'язнів встановити розмір підвищення реабілітованим особам залежно від рівня прожиткового мінімуму, як це вже зроблено для інших категорій пенсіонерів, а саме – зростає розмір прожиткового мінімуму і автоматично підвищуються розміри підвищень до пенсій.

І хоча встановлення підвищень у твердому розмірі суперечило чинному законодавству, проте навіть це незначне зростання підвищень до пенсій з 4,98 до 43,52 грн і з 9,96 до 54,4 грн в умовах наступаючої економічної кризи, колишні політв'язні вважали своєю невеликою перемогою і не хотіли ініціювати масові звернення до суду, зважаючи на складну економічну ситуацію в державі.

Аби встановити в законодавчому порядку більш-менш справедливі розміри компенсацій за незаконне засудження та підвищення до пенсій реабілітованим особам та членам їх сімей, колишніми політв'язнями був розроблений відповідний законопроект, що був зареєстрований у парламенті 8 вересня 2008 року під № 2677. До речі, законопроект № 1170 також розроблений колишніми політв'язнями і є по суті доопрацьованою редакцією законопроекту № 2677.

Зважаючи на ту обставину, що народні обранці не включали в порядок денний роботи парламенту розгляд законопроекту № 2677, колишні політв'язні звернулися у травні 2009 року до голів усіх обласних рад та міських голів обласних центрів західного регіону України та деяких інших голів місцевих рад з проханням ухвалити звернення до Верховної Ради України про підтримку зазначеного законопроекту. Звернення колишніх політв'язнів проігнорували по суті лише Верховна Рада АРК та Київська міська рада. Натомість майже всі обласні та міські ради західного регіону України ухвалили на своїх сесіях звернення до Верховної Ради України про підтримку зазначеного законопроекту.

Проте народні обранці виключили з порядку денного цей законопроект, незважаючи ні на позитивний висновок ГНЕУ ВРУ, ні на та численні звернення сесій обласних та міських рад.

Цей ганебний вчинок народних депутатів України спричинив процес звернення до суду реабілітованих українських громадян стосовно недоплати до пенсій підвищень у розмірі (на той час) понад 400 грн на місяць політв'язням та майже 200 грн «спецпоселенцям».

Аби краще зрозуміти необхідність ухвалення цього проекту закону наведу для порівняння деякі розміри підвищень іншим категоріям українських громадян, які виплачуються їм зараз до пенсії:

учасникам бойових дій, колишнім неповнолітнім в'язням концтаборів та інших місць примусового тримання, а також дітям, які народилися у зазначених місцях примусового тримання їх батьків – 311,75 грн на місяць;

учасникам війни (особам, яким достатньо підтвердити лише один день роботи в період війни), колишнім в'язням концтаборів та інших місць примусового тримання; особам, які були насильно вивезені на примусові роботи на територію Німеччини або її союзників – 187,05 грн на місяць;

дітям війни (особам, яким достатньо лише було народитися в певний період) – 66,43 грн на місяць;

донорам – 154,4 грн на місяць;

дружинам (чоловікам) померлих ветеранів війни – 124,7 грн на місяць;

дружинам (чоловікам) померлих інвалідів війни – 398,58 грн на місяць.

І водночас, згідно з рішенням Уряду України, яке залишається незмінним з 2008 року, незаконно ув'язненим виплачується підвищення до пенсії у розмірі 54,4 грн, а «спецпоселенцям» – 43,52 грн на місяць. Крім того, дружини (чоловіки) померлих реабілітованих громадян взагалі не отримують жодних підвищень до пенсії.

Тож, зважаючи на складну економічну ситуацію в державі, у законопроекті запропоновано встановлювати підвищення до пенсій політв'язням у тих же розмірах, що й учасникам бойових дій – 311,75 грн на місяць (25% від прожиткового мінімуму для непрацевдатних), а реабілітованим громадянам, яких було вивезено на так зване спецпоселення – 187,05 грн на місяць (15% прожиткового мінімуму для непрацевдатних), як учасникам війни.

Якщо нині дружини (чоловіки) померлих політв'язнів не одержують жодних підвищень до пенсій за своїх померлих чоловіків (дружин), на відміну від дружин (чоловіків) померлих ветеранів війни, жертв нацистських переслідувань тощо, то після ухвалення зазначеного законопроекту, розмір підвищення до пенсій дружинам (чоловікам) померлих політв'язнів становитиме 149,64 грн на місяць (12% від прожиткового мінімуму для непрацевдатних).

Звертаю особливу увагу на ту обставину, що згідно з судовими рішеннями, які набрали законної сили, суди зобов'язали органи ПФУ виплачувати політв'язням підвищення у розмірі 623,5 грн (50 процентів мінімальної пенсії за віком), а «спецпоселенцям» - 311,75 грн (25 процентів мінімальної пенсії за віком).

По суті, запропонований законопроект призводить формально до зменшення розміру підвищень до пенсій реабілітованих осіб, політв'язням з 623,5 грн до 311,75 грн, а «спецпоселенцям» з 311,75 грн до 187,05 грн, але для виплати реабілітованим особам підвищень у цих розмірах необхідно звертатися за захистом своїх прав до суду.

Натомість, у разі ухвалення цього законопроекту, розмір підвищення зросте фактично для всіх реабілітованих осіб: політв'язням з 54,4 грн до 311,75 грн, а «спецпоселенцям» з 43,52 грн до 187,05 грн.

Тож у разі ухвалення цього законопроекту будуть зняті всі суперечності чинного законодавства, які були підставами для звернення до суду.

У разі ж якщо законопроект не буде ухвалений, тоді буде організовано масове подання реабілітованими громадянами позовів до суду, що призведе до виплати набагато більших коштів з держбюджету.

Звертаю увагу на ту обставину, що якщо на найближчому пленарному тижні законопроект № 1170 не буде включено до порядку денного пленарних засідань Верховної Ради України, тоді я розроблю для колишніх політв'язнів нові зразки позовів до суду; через ЗМІ, громадські організації політв'язнів, народних депутатів України, депутатів місцевих рад, центри з надання безоплатної правової допомоги тощо організую роботу щодо розповсюдження та оформлення позовів до суду колишніми політв'язнями.

Одному з перших, кому я надам зразок позовної заяви, правову допомогу та оплачу судовий збір (мінімальний розмір судового збору у таких справах становить зараз від 640 грн і вище за кожну позовну вимогу), буде незаконно репресований за вироком військового трибуналу військ НКВС від 12 вересня 1945 року пан мешканець м. Черкаси (див. у додатку копію листа від 19 грудня 2016 року пана).

Я сподіваюся, що мені не доведеться вдаватися до таких дій і Погоджувальна рада парламенту хутко включить на найближчий пленарний тиждень парламенту розгляд законопроекту № 1170.

Звертаю увагу на ту обставину, що якщо й надалі відбуватиметься таке ставлення до моїх законодавчих ініціатив, тоді я змушений буду застосувати певні засоби реакції на такі діяння. Зокрема, коли я вважатиму, що прийняття певних рішень у парламенті не є такими нагальними у порівнянні із моїми законодавчими ініціативами, тоді під час голосування у парламенті я голосуватиму кнопкою «утримався», і в такий спосіб висловлюватиму свій протест стосовно ігнорування моїх законодавчих ініціатив.

Ураховуючи наведене,

ПРОШУ:

1. Голову Верховної Ради України надіслати копію цього депутатського запиту разом з додатком головам депутатських фракцій Радикальної партії Олега Ляшка, Партії «Блок Петра Порошенка», Політичної партії «Народний фронт», Політичної партії «Об'єднання «Самопоміч», політичної партії «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина», оскільки мені було відмовлено при реєстрації депутатського запиту зазначати голів депутатських фракцій, як адресатів депутатського запиту.

2. Голову Верховної Ради України, Першого заступника Голови Верховної Ради України, Заступника Голови Верховної Ради України включити до розкладу пленарних засідань Верховної Ради України на найближчий пленарний тиждень у «робочі» години парламенту, коли в сесійній залі перебуває більшість народних депутатів України, для розгляду та прийняття рішення законопроект № 1170 від 2 грудня 2014 року «Про

внесення змін і доповнень до Закону України «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні» та деяких інших законів України щодо впорядкування виплат жертвам політичних репресій».

3. Голову Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин внести на Погоджувальну раду депутатських фракцій Верховної Ради України пропозицію про включення до розкладу пленарних засідань Верховної Ради України на найближчий пленарний тиждень для розгляду та прийняття рішення законопроект № 1170 від 2 грудня 2014 року «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні» та деяких інших законів України щодо впорядкування виплат жертвам політичних репресій».

4. Прем'єр-міністра України дати доручення особі, котра представляє позицію Уряду України на Погоджувальній раді депутатських фракцій Верховної Ради України, аби вона підтримала на Погоджувальній раді питання включення до розкладу пленарних засідань Верховної Ради України на найближчий пленарний тиждень для розгляду та прийняття рішення законопроект № 1170 від 2 грудня 2014 року «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні» та деяких інших законів України щодо впорядкування виплат жертвам політичних репресій».

Сподіваюсь на плідну співпрацю заради побудови тієї Незалежної України, за яку відали своє життя та здоров'я кращі сини та доньки України!

СЛАВА УКРАЇНІ!

Додаток на *Варк.*

Народний депутат України

Юрій Шухевич
(посв. н. д. № 191)

P.S. Звертаю особливу увагу на ту обставину, що якщо не буде включено до розкладу пленарних засідань парламенту на найближчий пленарний тиждень розгляд законопроекту № 1170 від 2 грудня 2014 року «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні» та деяких інших законів України щодо впорядкування виплат жертвам політичних репресій», тоді я розгляну можливість щодо блокування трибуни парламенту, аби стояти там доти, доки не буде розглянуто цей законопроект.